

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Inhoudsopgave

Gebruikte afkortingen	3
Algemeen	4
1.1 Wat is terugbetaalbaar	5
1.1.1 Verplicht aanvullend onderzoek	5
1.1.2 Bodemsanering	6
1.1.3 Nazorg	7
2 Documenten.....	8
2.1 Rekeningstaat	8
2.1.1 Invullen rekeningstaat.....	8
2.2 Detail van de rekeningstaat	10
2.3 Verklaring inzake steunmaatregelen	13
2.4 Attesten	13
2.4.1 Attest ter verklaring dat het tankstation in het geval van verderzetting voldoet aan de toepasselijke milieunormen overeenkomstig art. 17 § 3,1° van het SWA*.....	13
2.4.2 Attest ter verklaring dat het tankstation voldoet aan de toepasselijke milieunormen overeenkomstig art. 17 § 3,1° van het SWA* in geval van afwezigheid van een exploitatie van het tankstation.....	14
2.5 Attest, eindverklaring of akte opgesteld door de bevoegde gewestelijke overheid.....	14
2.6 Facturen en betalingsbewijzen	15
2.7 Onderzoeken.....	15
Bijlage 1: Toelichting per post zoals deze voorkomen in de rekeningstaat.....	16
1 Onderzoekswerken	16
1.1 OBO	16
1.2 ABO.....	16
1.2.1 Uitvoering ABO	16
1.2.2 Laboratorium ABO	17
1.3 BSP	17
1.3.1 Opmaak project.....	17
1.3.2 Laboratorium BSP	17
1.3.3 Opmaak vergunningsaanvraag.....	17
2 Saneringswerken	18
2.1 Veiligheidscoördinatie.....	18
2.2 Bodemsaneringsdeskundige begeleiding	18
2.2.1 Milieukundige begeleiding inclusief tussentijdse rapporten	18
2.2.2 Laboratorium BSW	19
2.2.3 Monitoring of nazorg.....	19
2.2.4 Uitvoeren van eindonderzoek	19
2.3 Algemene aanneming	19
2.3.1 Werfoprichting (inclusief maatregelen KVGm).....	19
2.3.2 Ontmanteling van de ondergrondse brandstofinstallatie	20
2.3.3 Grondwerken	20

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.1 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.3.4	Stabiliteitsmaatregelen	21
2.3.5	Bemaling bij grondwerken	22
2.3.6	Grondwaterzuivering bij grondwerken.....	22
2.3.7	Andere algemene aannemingskosten niet vervat in 2.3.1 tem 2.3.6	22
2.4	Transport verontreinigde grond	24
2.5	Ex-situ grondverwerking	25
2.5.1	Biologische reiniging.....	25
2.5.2	t.e.m. 2.5.4 Overige verwerkingsmethodes.....	25
2.6	In-situ (incl. benodigde infrastructuur en verbruik)	26
2.6.1	Bodempluchextractie/injectie	26
2.6.2	On-site landfarming	26
2.6.3	Airsparging	27
2.6.4	Pump & Treat.....	27
2.6.5	Gestimuleerde natuurlijke attenuatie	28
2.6.6	Andere in-situ werken.....	29

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.2 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Gebruikte afkortingen

ABO: afperkend bodemonderzoek - beschrijvend bodemonderzoek, nader onderzoek
ABR: verzekering alle bouwplaats risico's
BATNEEC: Best available technology not entailing excessive costs
BR: Brussel
BSP: bodemsaneringsproject - saneringsonderzoek
BSW: bodemsaneringswerken
CT: civieltechnische werken
EBSD: erkende bodemsaneringsdeskundige
GSWA: gewijzigd samenwerkingsakkoord
IS: in-situ werken
KVGM: kwaliteit, veiligheid, gezondheid, milieu
MB: milieukundig begeleider - Deskundige die de opvolging tijdens de uitvoering van de bodemsaneringswerken garandeert
MD: milieudeskundige (bodemsaneringsdeskundige, milieucoördinator)
OBO: oriënterend bodemonderzoek
OVB: ondernemer vereniging bodemsaneerders
P&T: pump & treat - in-situ techniek waarbij de verontreiniging door middel van grondwateronttrekking behandeld wordt.
SR: sluiting retroactief (bij wijze van overgangsmaatregel)
SWA: samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations
TV: technisch verslag
V: verderzetting
VL: Vlaanderen
VR: verderzetting retroactief (bij wijze van overgangsmaatregel)
WZI: waterzuiveringsinstallatie

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.3 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Algemeen

Deze procedure dient als hulpmiddel bij het opstellen en indienen van een aanvraag tot terugbetaling van de kosten gemaakt in het kader van de bodemsaneringswerken.

Alle documenten die u nodig heeft voor de indiening van uw dossier kunt u terugvinden op onze website www.bofas.be onder de rubriek 'aanvragen en documenten' bij het hoofdstuk *Fase 2: Aanvraag tot terugbetaling van de saneringskosten.*

Als uw aanvraag ontvankelijk en volledig is verklaard door BOFAS, en nadat u voor de uitgevoerde bodemsaneringswerken een eindverklaring heeft ontvangen van de bevoegde overheid, kunt u bij BOFAS een aanvraag tot terugbetaling indienen.

Kort samengevat bevat een terugbetalingsdossier een overzicht van:

- 1) de uitgevoerde saneringswerken;
- 2) de gemaakte kosten voor het uitvoeren van deze saneringswerken (vb. facturen);
- 3) de betalingsbewijzen en
- 4) de huidige stand van zaken op het terrein.

Deze procedure behandelt de saneringen van het type verderzetting (V) en verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR). Voor de sanering van tankstations onder sluiting bij wijze van overgangsmaatregelen wordt verwezen naar de procedure T8511_PRO_Indienen terugbetalingsdossier SR welke specifiek dit type dossiers behandelt.

Na indiening van het aanvraagdossier bij BOFAS moet het afperkend bodemonderzoek (indien opgesteld na 01/09/2007) en het bodemsaneringsproject voorafgaandelijk aan de indiening ervan bij de overheid, ter goedkeuring voorgelegd geweest zijn aan BOFAS. De aanvrager moest de gemaakte aanbevelingen van BOFAS opvolgen.

Conform het samenwerkingsakkoord komt het Fonds tussen voor de kosten van:

- verplicht aanvullend onderzoek,
- bodemsanering,
- nazorg.

Komen niet in aanmerking voor tussenkomst van het Fonds:

- de bodemsaneringskosten van de bodemverontreiniging die vreemd is aan de uitbating van het tankstation (vb. afvalolie, huisbrandolie, petroleum, zware metalen, PAK's, ...);
- de kosten van ontmanteling van ondergrondse installaties voor opslag en verdeling van motorbrandstoffen;
- de bodemsaneringskosten van de bodemverontreiniging die ontstaan is ten gevolge van een incident dat zich na de aanvraag tot tussenkomst heeft voorgedaan.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO_Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.4 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de tussenkomst van het Fonds steeds beperkt is tot de reële kosten die noodzakelijk zijn om de bodemsanering overeenkomstig het in de wetgevingen van de Gewesten opgenomen BAT-beginsel uit te voeren.

Alle kosten die niet strikt noodzakelijk zijn voor de bodemsanering (niet functionele afwerking van de site, investeringskosten, ...) worden niet vergoed door BOFAS.

Bij dossiers verderzetting is bovendien de effectieve tussenkomst van het Fonds steeds beperkt tot een maximumbedrag van 62.000 EUR.

Meer specifiek bepaalt het SWA dat de tussenkomst van het Fonds beperkt is tot een maximumbedrag van:

1. 37.200 EUR, wat betreft de bodemsanering van de grond;
2. 37.200 EUR, wat betreft de bodemsanering van het grondwater,

De maximumbedragen van 37.200 € voor grond en voor grondwater gelden niet indien specifieke kosten kunnen aangetoond worden die gemaakt werden voor het verwijderen van een drijfslag (maximum van 62.000€ blijft wel gelden). Voorbeelden van specifieke kosten voor het verwijderen van een drijfslag kunnen zijn (niet limitatief):

- Voorafgaandelijk aan de eigenlijke saneringswerken: plaatsen en in stand houden van een drijfslagrecuperatiesysteem.
- Laagsgewijs ontgraven tot op het grondwater gevolgd door een effectief afskimmen of selectief afpompen van de drijfslag.
- Voorafgaandelijk graven van sleuven tot op grondwaterniveau waarin selectief drijfslag wordt gerecupereerd (het enkel graven van proefsleuven waarin geen accumulatie van drijfslag waargenomen wordt, en er dus geen meerkosten zijn voor drijfslagrecuperatie, worden niet aanvaard).
- Plaatsen van drains of putten voor drijfslagrecuperatie met effectieve recuperatie, na de ontgraving.
- Meerkosten voor verwerking van grond als gevolg van hogere concentraties afkomstig uit smeerzones: vb. verwerking dmv biologie niet meer mogelijk door te hoge concentraties waardoor fysico-chemische of thermische reiniging van de afgevoerde grond noodzakelijk is.

1.1 Wat is terugbetaalbaar

1.1.1 Verplicht aanvullend onderzoek

Onder de kosten van verplicht aanvullend onderzoek vallen ook de kosten van het voorstel prospectief bodemonderzoek en desgevallend het aanvullend oriënterend/prospectief onderzoek dat reeds wordt aangeleverd samen met oriënterend/prospectief bodemonderzoek. In dit geval is de tussenkomst van het Fonds beperkt tot de kosten van het

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.5 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

door de overheid goedgekeurd oriënterend/prospectief onderzoek die meer dan 6.200 euro bedragen.

Onderzoek dat niet in functie van bodemsanering wordt opgemaakt (vb. periodiek onderzoek - onderzoek inzake overdracht -...) komt niet in aanmerking voor terugbetaling.

1.1.2 Bodemsanering

Dit betreft de reële kosten met betrekking tot de bodemsanering van de verontreiniging veroorzaakt door de uitbating van een tankstation. Deze saneringswerken werden uitgevoerd volgens een conformverklaard bodemsaneringsproject en werden uitgevoerd onder het toezicht van een milieukundige begeleider.

Daarnaast moet voor dossiers van het type verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR) de saneringswerken uiterlijk aangevat zijn op 26 september 2004.

Daarenboven komen enkel de kosten van bodemsaneringswerken uitgevoerd na 1 januari 2000 in aanmerking voor tussenkomst door het Fonds.

Kosten voor bodemsanering van een verontreiniging die niet tot stand kwam door de uitbating van een tankstation mogen niet ingebracht worden. De bodemsaneringskosten ten gevolge van incidenten die zich na de aanvraag tot tussenkomst hebben voorgedaan, mogen evenmin opgenomen worden.

Mogen bijvoorbeeld niet opgenomen worden (niet limitatieve lijst):

- Onderzoekskosten en saneringskosten van een smeerolieverontreiniging of huisbrandolieverontreiniging;
- Meerkosten voor de grondverwerking van met benzine/diesel verontreinigde gronden ten gevolge van de aanwezigheid van zware metalen, PAK, smeerolie,...;
- Ontmanteling van de bovengrondse infrastructuur (afbraak pompeneiland, luifel, ...);
- De ontmanteling van ondergrondse infrastructuur voor opslag en transport van brandstoffen (tanks, leidingen, KWS...);
- Stabiliteitsmaatregelen en opbraakwerken, welke niet expliciet toegewezen kunnen worden aan de bodemsaneringswerken. Dit wil zeggen werken die ook dienden te gebeuren in het kader van verbouwingswerken of bodemsaneringswerken voor verontreiniging vreemd aan de uitbating van het station;
- Werfinrichting met betrekking tot verbouwingswerken;
- Bodemsanering van verontreiniging ten gevolge van incident die na het indienen van een aanvraag tot tussenkomst bij BOFAS vzw tot stand kwam;
- ...

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.6 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

1.1.3 Nazorg

In het SWA staat hieromtrent opgenomen: de tussenkomst van het Fonds, in geval van nazorg, is beperkt tot de kosten van nazorg gedurende een periode van 5 jaar te rekenen vanaf de betekening van de conformverklaring van het bodemsaneringsproject, de goedkeuring van het saneringsplan of de milieuvergunning.

Onder nazorg wordt verstaan: kosten van uitgevoerde maatregelen die opgelegd werden door de overheid in de eindverklaring. Meestal betreft het het bijkomend uitvoeren van een monitoring gedurende een bepaalde periode.

De tussenkomst van het Fonds voor kosten van nazorg is dus beperkt tot een periode van 5 jaar na de conformverklaring van het bodemsaneringsproject.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.7 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2 Documenten

Hieronder wordt een overzicht gegeven van alle documenten die aan een fase 2-dossier dienen toegevoegd te worden. In de volgende hoofdstukken wordt dieper op deze documenten ingegaan. Deze documenten dienen verplicht ingediend te worden bij een aanvraag tot terugbetaling.

Een groot deel van de documenten die u nodig heeft voor de indiening van uw dossier kunt u terugvinden op onze website www.bofas.be onder de rubriek 'aanvragen en documenten' bij het hoofdstuk Fase 2: Aanvraag tot terugbetaling van de saneringskosten.

2.1 Rekeningstaat

Er is een rekeningstaat (T8502_FOR_Rekeningstaat V-VR) voorzien voor dossiers van het type verderzetting (V) en verderzetting met sanering bij wijze van overgangsmaatregel (VR).

Dit is een verplicht te gebruiken document, dat u terugvindt op onze website. De rekeningstaat wordt opgesteld en origineel ondertekend door een erkende bodemsaneringdeskundige en origineel medeondertekend door de aanvrager.

Een aantal belangrijke aandachtspunten:

- De kosten voor grondwater en grond dienen opgesplitst te worden. De opsplitsing van de kosten tussen grond en grondwater voor een aantal posten (voornamelijk onderzoekskosten) gebeurt automatisch in het rekenblad, volgens dezelfde verhouding als de opsplitsing van de aannemingskosten.
- De opsplitsing van de aannemingskosten tussen grondsanering en grondwatersanering dient gebaseerd te zijn op de reële kosten die recupereerbaar zijn via BOFAS.
- De kosten voor een eventuele ontmanteling van de ondergrondse installaties voor opslag en verdeling van motorbrandstoffen kunnen NIET ingebracht worden.
- De kosten voor niet-tankstationgerelateerde bodemsanering mogen NIET ingebracht worden.

Indien in de laatste kolom een ! of 'NA' verschijnt, dient een motivatie toegevoegd te worden voor de desbetreffende post waar het ! of 'NA' verschijnt.

2.1.1 Invullen rekeningstaat

De grijze cellen van de rekeningstaat kunnen ingevuld worden. In onderstaande tabel wordt de inhoud van de cellen verduidelijkt:

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.8 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

BOFAS NUMMER	Het nummer waaronder het dossier bij BOFAS gekend is.
NUMMER OVERHEID	Het nummer waaronder het dossier gekend is bij de overheid.
NAAM STATION	De populaire naam waaronder het station bij de aanvrager is gekend. Deze cel is niet verplicht in te vullen.
Aanvrager	
Naam	naam van de maatschappij of privépersoon die de aanvraag tot tussenkomst indient.
Adres	adres van aanvrager
BTW nummer	BTW nummer van de aanvrager (indien van toepassing op moment van uitvoering BSW)
Rek.nr.	Het rekening nummer waarop BOFAS het goedgekeurde bedrag kan overmaken. Normaal betreft dit het rekeningnummer dat werd opgenomen in de overeenkomst ondertekend tussen aanvrager en BOFAS.

Voor de verschillende kostenposten zie Bijlage 1: Toelichting per post zoals deze voorkomen in de rekeningstaat.

Onderaan in de rekeningstaat worden nog bijkomend volgende vragen gesteld:

Is er een sanering van een drijfslag geweest ?	Hier dient u een 'x' te plaatsen indien een effectieve drijfslagrecuperatie heeft plaatsgevonden. (zie hfdst. 1.1 Wat is terugbetaalbaar)
Is er in de werkzone een verontreiniging aanwezig vreemd aan de uitbating van het station?	Hier dient u een 'x' te plaatsen als er naast de tankstationgerelateerde verontreiniging ook een sanering werd uitgevoerd voor een verontreiniging vreemd aan het tankstation.
Is er in de werkzone een verontreiniging ten gevolge van een incident na de aanvraag tot tussenkomst?	In het geval een incident heeft plaatsgevonden nadat u een dossier bij BOFAS heeft ingediend, plaatst u hier een 'x'. Meerkosten hieromtrent mogen niet aan BOFAS aangerekend worden.
Maakte u gebruik van steunmaatregelen?	In het geval u gebruik heeft gemaakt van dienstencheques/adviescheques of indien u subsidies heeft ontvangen van de overheid (zie hfdst. 2.3 Verklaring inzake steunmaatregelen), vult u hier het totaalbedrag aan steunmaatregelen toe.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.9 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.2 Detail van de rekeningstaat

Als hulpmiddel voor het invullen van de rekeningstaat werd een detail meetstaat (T8503_FOR_detail V-VR_P-PT_v2) (zie website) ontworpen. In dit detail wordt een duidelijke opsplitsing gemaakt van de uitgevoerde kosten die opgenomen werden in de rekeningstaat. Dit laat BOFAS toe op een snelle manier de ingebrachte kosten te beoordelen en geeft tevens een duidelijk overzicht van alle ingebrachte facturen. Het is belangrijk dat de totaalsommen in dit detail overeenstemmen met de totaalsommen van de rekeningstaat.

U vindt een voorbeeld van een ingevulde detail meetstaat (T8504_PRO_VB_ingevulde terugbetalingsdossier V-VR) terug op de BOFAS-website. Hierin ziet u hoe facturen in de voorbeeld detail meetstaat werden ingebracht.

Het detail kan gedownload en (digitaal) ingevuld worden. U dient een afgedrukte, ingevulde versie van het detail bij het terugbetalingsdossier toe te voegen. Daarnaast vragen wij u, indien u dit detail digitaal invult, deze digitale versie door te mailen naar fase2@bofas.be. Dit zal de behandeling van uw fase 2-dossier vereenvoudigen.

De verschillende facturen die de aanvrager wenst in te geven in zijn dossier fase 2 worden duidelijk gemarkeerd, bij voorkeur met factuur 1, factuur 2, factuur 3 of ①, ②, ③, Deze markering wordt door de aanvrager zelf aangebracht op de verschillende facturen. Hetzelfde geldt met de verschillende betalingsbewijzen die eveneens duidelijk gemarkeerd worden, vb. met Ref. 1, Ref. 2, ...

De factuur bevat meestal het totaal van een aantal kosten die in de rekeningstaat en het detail onder verschillende posten thuishoren. Het totaalbedrag van de factuur dient bijgevolg opgesplitst te worden over één of meerdere posten in het detail.

Het detail ziet er als volgt uit:

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.10 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Bofas nummer:	
Aanvrager (naam en adres):	

Datum conformverklaring OBO:	
Datum conformverklaring ABO:	
Datum conformverklaring BSP:	
Datum eindverklaring:	

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Referentie factuur + leverancier	Datum factuur	Eigen referentie factuur	Totaalbedrag factuur (exclusief BTW)*	Datum betaling	Eigen referentie betalingsbewijs	Opmerking en aanvrager	Grond	grondwater	Totaal post (exclusief BTW)*
	Beperkt overzicht									
	1 onderzoekswerken									
	1.1 OBO									

De gele cellen zijn invulbaar

Referentie factuur + leverancier: hier vermeldt u nummer van de factuur zoals door de leverancier genummerd + de naam van de leverancier vermeld op de factuur;

Datum factuur: datum van de factuur zoals door de leverancier gedateerd;

Eigen referentie factuur: wordt de verwijzing naar de markering van de facturen gemaakt (vb. factuur 1, factuur 2,... of ①, ②, ③,), deze markering wordt door de aanvrager zelf aangebracht;

Totaalbedrag factuur (exclusief BTW)*: totaalbedrag van de factuur

Datum betaling: datum waarop de factuur werd betaald, zoals op het betalingsbewijs vermeld staat;

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO_Indienen terugbetalingsaanvraag V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p. 11/28

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

- Eigen referentie betalingsbewijs:** wordt de verwijzing naar de markering die de aanvrager zelf op het betalingsbewijs heeft geschreven ingevuld.
- Opmerkingen aanvrager:** voorzien om verduidelijking te geven bij deze factuur, betaling of ingegeven bedrag. Hier wordt tevens vermeld hoe de aanvrager aan het bedrag in kolom G 'Totaal post' komt. Dit kan bijvoorbeeld door de verschillende kosten van de factuur die onder de specifieke post vallen op te sommen (zoals in het voorbeeld gebeurd is)
- Grond:** Voor posten 2.3.7 andere algemene aannemingswerken, 2.6.3 airsparging en 2.6.6 andere in-situ werken, dient u hier het deel van de kosten die specifiek betrekking hebben op het aandeel grond, onder de kolom grond in te vullen. Bij airsparging en andere in-situ werken moet een verdeelsleutel tussen grond en grondwater worden voorgesteld. Deze verdeelsleutel wordt verduidelijkt in de kolom opmerkingen aanvrager of in een aparte toelichtingsnota
- Grondwater:** Voor posten 2.3.7 andere algemene aannemingswerken, 2.6.3 airsparging en 2.6.6 andere in-situ werken, dient u hier het deel van de kosten die specifiek betrekking hebben op het aandeel grondwater, onder de kolom grondwater in te vullen. Bij airsparging en andere in-situ werken moet een verdeelsleutel tussen grond en grondwater worden voorgesteld. Deze verdeelsleutel wordt verduidelijkt in de kolom opmerkingen aanvrager of in een aparte toelichtingsnota
- Totaal post (exclusief BTW) *:** Het totaal van de kosten van een factuur die onder deze specifieke post vallen en waarvoor een terugbetaling gevraagd wordt, dient hier ingevuld te worden (met uitzondering van post 2.3.7 andere algemene aannemingswerken, 2.6.3 airsparging en 2.6.6 andere in-situ werken, waar u het totaal van de kosten van een factuur in de kolom voor respectievelijk grond en/of grondwater invult);

Verder staan er nog 2 drukknoppen in het detail opgenomen:

Beperkt overzicht: indien u hier op klikt, krijgt u een overzicht van uw ingevoerde facturen, zonder lege rijen

Volledig overzicht: indien u hier op klikt, krijgt u een overzicht van uw ingevoerde facturen, met lege rijen

* Indien de aanvrager op datum van de factuur NIET BTW-plichtig was, dient het totaalbedrag van de factuur inclusief BTW ingevuld worden.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO_Indienen terugbetalingsaanvraag V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p. 12/28

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.3 Verklaring inzake steunmaatregelen

Deze verklaring laat BOFAS toe te achterhalen of studies/werken werden gesubsidieerd of betaald met dienstencheques/adviescheques. Enkel het aandeel dat door de aanvrager zelf werd betaald voor deze dienstencheques/adviescheques kan in de terugbetalingsaanvraag ingevuld worden. Het aandeel dat door de overheid werd gesubsidieerd komt niet in aanmerking voor terugbetaling.

Er wordt gevraagd in dit document een overzicht te geven van eventueel ontvangen steunmaatregelen voor het uitvoeren van de bodemsaneringswerken zoals dienstencheques, subsidies, adviescheques, ...

Deze verklaring dient ondertekend te worden door de aanvrager.

2.4 Attesten

Er zijn 2 soorten attesten, afhankelijk van de situatie waarin uw aanvraagdossier zich bevindt, dient u 1 van onderstaande attesten bij te voegen. Beide attesten zijn te vinden op de website van BOFAS.

2.4.1 Attest ter verklaring dat het tankstation in het geval van verderzetting voldoet aan de toepasselijke milieunormen overeenkomstig art. 17 § 3,1° van het SWA*

Dit attest dient u te gebruiken indien op het moment dat u uw terugbetalingsaanvraag indient, een tankstation uitbaat.

Dit attest dient ondertekend te zijn door een van volgende partijen:

- Ofwel de (milieu)deskundige¹: in dit geval moeten volgende documenten toegevoegd worden:
 - het verslag van de verplichte controle vóór de ingebruikname van een hernieuwd tankstation
 - conformiteitsattest van het laatste algemeen onderzoek indien het een bestaande installatie betreft.

¹ (milieu)deskundige: erkende milieucoördinator in het Vlaamse Gewest of bevoegd deskundige in discipline houders van gevaarlijke stoffen (VL) of erkend deskundige op het vlak van opslaginstallaties en kathodische bescherming (BR)

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.13 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

- Ofwel dient de bijlage aan het attest ingevuld en bijgevoegd te worden en ondertekend te zijn door:
 - Erkend deskundige in discipline houders van gevaarlijke stoffen (VL)
 - Erkend deskundige op het vlak van “opslaginstallaties” en “kathodische bescherming” (BR)

2.4.2 Attest ter verklaring dat het tankstation voldoet aan de toepasselijke milieunormen overeenkomstig art. 17 § 3,1° van het SWA* in geval van afwezigheid van een exploitatie van het tankstation

Dit attest dient u te gebruiken indien op het moment dat u uw terugbetalingsaanvraag indient het tankstation niet (meer) effectief geëxploiteerd wordt.

Dit attest dient ondertekend te zijn door één van volgende partijen:

- De aanvrager (1);
- de erkende bodemsaneringsdeskundige die betrokken was bij de bodemsanering (2);
- de milieucoördinator (VL) (2);
- de erkend deskundige in de discipline houders van gevaarlijke stoffen (VL) of erkend deskundige op het vlak van opslaginstallaties (BR).

(1) Hier dienen volgende documenten bijgevoegd te worden, indien niet opgenomen in het eindevaluatieverslag:

- Attesten reiniging en ontgassing houders;
- Attest afvoer/ ontvangst olieafval;
- Vernietigingsattest van de houders

(2) Indien de bodemsaneringsdeskundige of milieucoördinator ondertekent, dan raadt BOFAS aan bovenstaande attesten bij te voegen. (Dit is geen verplichting, maar in geval van twijfel kan BOFAS deze altijd opvragen ter bewijsvoering.)

In het geval de houders niet werden afgevoerd en vernietigd, maar om reden van materiële onmogelijkheid tot verwijderen ter plaatse werden geneutraliseerd, moet er een bijkomende verklaring door een erkend deskundige in de discipline houders van gevaarlijke stoffen (VL) of erkend deskundige op het vlak van opslaginstallaties (BR) toegevoegd worden.

2.5 Attest, eindverklaring of akte opgesteld door de bevoegde gewestelijke overheid

Hieruit dient opgemaakt te worden dat de bodemsanering in overeenstemming met de in dat Gewest toepasselijke normen en codes van goede praktijk werd uitgevoerd.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgkeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.14 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.6 Facturen en betalingsbewijzen

Dit betreft alle facturen, gestaafd met gedetailleerde vorderingsstaten, en betalingsbewijzen die betrekking hebben op de uitvoering van de bodemsanering. De voorgelegde facturen dienen alle verantwoord te zijn en dienen opgenomen op een verplicht te gebruiken rekeningstaat (zie **Error! Reference source not found.** Rekeningstaat).

2.7 Onderzoeken

Indien niet ingediend op moment van aanvraag of achteraf toegestuurd:

- Het beschrijvend bodemonderzoek en bodemsaneringsproject met daarbijhorende conformverklaringen.

Daarnaast dient ook een verslag (en) en/of rapport (en) waarin de beschrijving van de uitgevoerde bodemsaneringswerken is (zijn) opgenomen, zoals:

- Het eindevaluatieverslag van de uitgevoerde bodemsaneringswerken (inclusief bijlagen).
- Het ontgravingsverslag: indien civieltechnische werken werden uitgevoerd (inclusief bijlagen).
- Alle andere relevante verslagen / tussentijdse rapportages indien de gegevens uit deze verslagen/rapporten niet verder opgenomen zijn in het eindevaluatieverslag.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.15 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Bijlage 1: Toelichting per post zoals deze voorkomen in de rekeningstaat

1 Onderzoekswerken

1.1 OBO

Principieel zijn de kosten voor een oriënterend bodemonderzoek (OBO)/prospectief onderzoek (PO) ALTIJD ten laste van de aanvrager en zal BOFAS niet tussenkomen.

Indien in het uitgevoerde en afdoende bevonden OBO/PO reeds aanvullend onderzoek werd verricht, en hierdoor de kosten voor het OBO/PO meer dan 6.200 EUR bedragen, zal BOFAS het bedrag dat hoger is dan 6.200 EUR terugbetalen.

Als een voorstel PO of een aanvullend OBO/PO (naar aanleiding van een schrijven van de bevoegde overheid) werd opgesteld, komt dit samen met het eigenlijke OBO/PO in aanmerking voor terugbetaling, voor het bedrag dat hoger is dan 6.200 EUR.

In het geval er sprake is van een gecombineerd onderzoek type OBO en afperkend bodemonderzoek (ABO), kunnen enkel de kosten boven de 6.200 EUR worden terugbetaald. Deze kosten dienen ondergebracht te worden onder post 1.1 OBO en mogen niet opgesplitst worden tussen post 1.1 OBO en 1.2 ABO.

Onderzoek dat niet in functie van bodemsanering wordt opgemaakt (vb. periodiek onderzoek; onderzoek in het kader van overdracht of sluiting; ...) komt niet in aanmerking voor terugbetaling.

1.2 ABO

1.2.1 Uitvoering ABO

Dit betreft het aanvullend/afperkend/ beschrijvend/nader bodemonderzoek voor zover dit uitgevoerd werd in het kader van de invulling van de wetgeving. Hieronder vallen ook de kosten voor het voorstel van ABO of het voorstel van nader onderzoek.

Onderzoek dat niet in functie van bodemsanering wordt opgemaakt (vb. periodiek - overdracht - sluiting - ...) komt niet in aanmerking voor terugbetaling.

Kosten van aanvullingen of aanpassingen die gevraagd worden door BOFAS (als gevolg van het voorafgaandelijk ter goedkeuring voorleggen aan BOFAS) en/of de bevoegde overheid

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.16 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

worden terugbetaald. Deze kosten worden namelijk gemaakt op expliciete vraag van BOFAS en/of de overheid. Uiteraard moeten deze kosten marktconform zijn.

Onder deze post dienen de kosten van rapportage en veldwerk ingebracht te worden. De laboratoriumkosten worden ingebracht in post 1.2.2 Laboratorium ABO

1.2.2 Laboratorium ABO

De laboratoriumkosten gemaakt bij het uitvoeren van het afperkend bodemonderzoek worden onder deze post ingebracht.

1.3 BSP

1.3.1 Opmaak project

Onder deze post dienen de kosten van rapportage en veldwerk uitgevoerd in het kader van het opgestelde bodemsaneringsproject/saneringsonderzoek ingebracht te worden.

Kosten van aanvullingen of aanpassingen die gevraagd worden door BOFAS (als gevolg van het voorafgaandelijk ter goedkeuring voorleggen aan BOFAS) en/of de bevoegde overheid worden terugbetaald. Deze kosten worden namelijk gemaakt op expliciete vraag van BOFAS en/of de bevoegde overheid. Uiteraard moeten deze kosten wel marktconform zijn.

De laboratoriumkosten worden ingebracht in post 1.3.2 Laboratorium BSP

1.3.2 Laboratorium BSP

De laboratoriumkosten gemaakt bij het uitvoeren van het bodemsaneringsproject of saneringsonderzoek worden onder deze post ingebracht.

1.3.3 Opmaak vergunningsaanvraag

Normaliter zitten de vergunningen vervat in het BSP en zijn deze daar ook in verrekend. Indien de wetgever echter noodzaakt om afzonderlijke vergunningen aan te vragen die noodzakelijk en expliciet zijn voor de uitvoering van de bodemsaneringswerken, dan kunnen deze kosten worden vermeld in deze post.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.17 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2 Saneringswerken

2.1 Veiligheidscoördinatie

Enkel coördinatiekosten veiligheid die gemaakt werden in verband met de uitvoering van de tankstationgerelateerde bodemsaneringswerken worden terugbetaald. Veiligheidscoördinatie uitgevoerd voor vb. bouwwerken kunnen niet ten laste gelegd worden van BOFAS.

Deze dienen een redelijke prijs in te houden en moeten marktconform zijn.

2.2 Bodemsaneringsdeskundige begeleiding

2.2.1 Milieukundige begeleiding inclusief tussentijdse rapporten

Alle bewezen kosten van milieukundige begeleiding, in uitvoering van zijn wettelijke aanstelling worden terugbetaald zoals zijn:

- Opmaak en aanbesteding van het bestek (indien niet vervat in BSP);
- Start- en werfvergaderingen;
- Milieukundige begeleiding;
- Milieukundig dagboek, tussentijdse rapporten;
- Overlegvergaderingen tussen milieukundig begeleider, aannemer, overheid, aanvrager en BOFAS ikv de lopende bodemsanering van het tankstation;
- Projectcoördinatiekosten;
- ...

Opmerkingen:

- Diverse erelonen zoals niet limitatief: advocaten, architecten, notarissen, milieucoördinatoren, ... worden NIET terugbetaald daar deze geen verband houden met de effectieve saneringswerken.
- Kosten mbt stabiliteitstudies worden terugbetaald indien deze studie exclusief noodzakelijk was voor de effectieve bodemsaneringswerken. Indien niet exclusief voor de bodemsaneringswerken moet een verdeelsleutel opgegeven worden in functie van de verhouding tot de overige (bouw)werken.
- Technisch verslag: BOFAS kan enkel tussenkomen voor het gedeelte dat verband houdt met de effectieve saneringswerken. Hiervoor is geen bijkomend veldwerk of analyses vereist waardoor enkel het administratief opstellen van het TV kan aangerekend worden. Hiervoor wordt een maximum van 250€ aanvaard.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgkeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.18 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.2.2 Laboratorium BSW

Alle kosten die gefactureerd worden door een erkend labo en waarvan de bemonstering in relatie staat tot de uitvoering, opvolging en stopzetting van de civieltechnische bodemsaneringswerken worden terugbetaald. Het gaat dus om analysekosten uitgevoerd in kader van bemonstering tijdens uitvoering van de bodemsaneringswerken en voor het opstellen van het eindevaluatierapport.

2.2.3 Monitoring of nazorg

De plaatsing en opvolging van monitoringspeilbuizen, evenals de laboratoriumkosten die hieraan verbonden zijn, vallen onder de post 2.2.3 Monitoring of nazorg. Ook de tussentijdse rapportering mbt de uitgevoerde monitoring wordt in deze post ondergebracht.

Hier wordt in principe maximaal 5 jaar monitoring na uitvoering van CT-werken of IS-werken terugbetaald. Uiteraard dient dit BATNEEC te zijn:

- Indien blijkt dat gedurende 3 monitoringen de saneringsdoelstelling voor het grondwater behaald is, dient gemotiveerd gestopt;
- Overbodige monitoring inzake BATNEEC wordt niet terugbetaald.

Wat betreft nazorg: deze kosten blijven beperkt terugbetaalbaar tot maximaal 5 jaar na het conformverklaarde bodemsaneringsproject. Meer informatie is terug te vinden in hoofdstuk 1.1.3 Nazorg.

2.2.4 Uitvoeren van eindonderzoek

Dit betreft alle kosten omtrent advies en rapportage die betrekking hebben op het opstellen en uitvoeren van een eindevaluatierapport.

2.3 Algemene aanneming

2.3.1 Werfinrichting (inclusief maatregelen KVGM)

Deze post bevat:

- Plaatsbeschrijving
- Uitvoeren zettingsmetingen,
- Werfhekken/omheining
- Werfketen en sanitaire voorziening, housekeeping
- Tijdelijke stroomvoorziening voor CT-werken
- Signalisatie

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.19 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

- Specifieke veiligheidsmaatregelen (veiligheids- en gezondheidsplan)
- ...

BOFAS komt enkel tussen voor dat aandeel van kosten die uitgevoerd werden voor de effectieve bodemsaneringswerken. Werfinrichtingskosten voor verbouwingswerken of vernieuwingwerken zijn niet terugbetaalbaar. Indien geen onderscheid werd gemaakt in het detail van de factuur van de aannemer voor de respectievelijke bodemsaneringswerken en vernieuwingswerken, dient de opsplitsing te gebeuren op basis van een verdeelsleutel die in verhouding staat tot beide werken.

2.3.2 Ontmanteling van de ondergrondse brandstofinstallatie

Bij V en VR wordt de afbraak/uitbraak van ondergrondse installatie niet terugbetaald. Onder ondergrondse brandstofinstallatie installaties wordt verstaan: ondergrondse tanks, leidingen en KWS.

Overige ondergrondse structuren: zie post 2.3.7 Andere algemene aannemingskosten niet vervat in 2.3.1 tem 2.3.6

2.3.3 Grondwerken

Onder grondwerken wordt verstaan:

- Ontgraven van verontreinigde en propere grond (zie verder);
- Aanvullen van de ontgravingszone;
- Laden van vrachtwagens met verontreinigde grond;
- Tussentijdse stockage van de grond;
- Plaatproeven en slagsonderingen;
- Verdichten;
- Mob/demob en uurwerken van machines;
- Graven van proefsleuven;
- Vrijgraven van tanks;
- ...

Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

A. Uitgraven van verontreinigde grond:

Betreft de uitgraving van de verontreinigde bodem met inbegrip van kosten voor

- lokale handelingen mbt tussentijdse stockage,
- laden op vrachtwagens voor verwijdering,
- leveren aanvulzand en
- aanbrengen aanvullingen.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.20 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

In principe worden hiervoor alle redelijke kosten aanvaard. Conform het SWA is hiervoor een maximumprijs bepaald van 23€/m³.

B. Voorafgaandelijk uitgraven van “propere” grond

Betreft voorafgaandelijk ontgraving van “niet te saneren grond” noodzakelijk om verontreinigde grond te kunnen ontgraven of grondwerken voor de uitgraving van propere bodem in functie van de verwijdering van de vervuilde bodem.

Dit betreft de kosten voor:

- de uitgraving van de propere grond,
- tussentijdse stockage (eventuele tussentijdse stockage buiten locatie),
- heraanvullen en verdichten met dezelfde grond (of leveren en aanbrengen van proper aanvulzand)

De kostprijs werd conform de bepaling in het SWA voorafgaandelijk vastgelegd door BOFAS. Deze is ook op 23 €/m³ bepaald.

Daar staat tegenover dat de kosten voor afvoer en verwerking van de propere grond nooit terugbetaald worden:

Onder “propere” grond wordt verstaan: alle gronden met concentraties <= herbruikwaarde (voor tankstation eigen parameters), of streefwaarde / waarden opgenomen in milieuvergunning in Brussel.

De uitgegraven volumes verontreinigde en propere gronden worden aangetoond op basis van verwerkingsattesten en/of weegbonnen van het verwerkingscentrum en/of op basis van een gedetailleerd opmetingsplan van de ontgravingszone.

In deze volumes ontgraven grond worden de volumes van de ontgraven tanks niet opgenomen.

Voor de omrekening van ton naar m³ wordt gerekend met een dichtheid van 1,8. Indien echter volgens de factuur van de aannemer, een andere dichtheid gebruikt werd of op basis van een gedetailleerd opmetingsplan en weegbonnen een andere dichtheid van toepassing is, kan deze aanvaard worden zolang deze groter is dan 1,6.

2.3.4 Stabiliteitsmaatregelen

Alle maatregelen getroffen door aannemer met inbegrip van de berekening, plaatsing en verwijderen van de stabiliteitsmaatregelen, voor zover deze uitvoering of invulling geven aan het BSP.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgkeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.21 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.3.5 Bemaling bij grondwerken

Dit betreft de bemalingswerken in het kader van de uitvoering van de effectieve bodemsaneringswerken.

Indien de bemaling uitgevoerd werd in het kader van gecombineerde bodemsaneringswerken en vernieuwingswerken, wordt een verdeelsleutel gehanteerd in verhouding tot de uitgevoerde vernieuwingswerken.

Terugbetaalbaar voor de bemaling zijn:

- Mob en demob kosten van alle installaties (pompen, leidingen, slibinstallatie, etc.)
- Huur en onderhoud van de installatie (pompen, slibvanger, etc.)
- Kosten verbonden mbt onderhoud van installaties, inclusief verwijderen afval.

2.3.6 Grondwaterzuivering bij grondwerken

Dit betreft de waterzuivering gekoppeld aan de bemalingswerken die noodzakelijk is voor de graafwerken.

Terugbetaalbaar voor de waterzuivering zijn:

- Mob en demob kosten van alle WZ-installaties;
- Huur en onderhoud van de WZ-installatie (KWS, plaatbeluchters, striptorens, etc.);
- Kosten verbonden mbt onderhoud van WZ-installaties, inclusief verwijderen afval.

Indien, na de graafwerken, een effectieve pump & treat heeft plaatsgevonden, dienen de kosten hiervan in de post 2.6.4 Pump & Treat ingevoerd te worden (zie veder).

2.3.7 Andere algemene aannemingskosten niet vervat in 2.3.1 tem 2.3.6

Deze post bevat onder andere (indien afzonderlijk vermeld op detail factuur aannemer):

- Verzekeringskosten;
- Achilles audit;
- Omleggen van nutsleidingen in de te saneren zone;
- Rooien bomen/struikgewas;
- Opbraak en herstel van verharding;
- Afbraak en herstel muurtjes/hekken/hagen... met burens ;
- Opbraak/uitbraak ondergrondse structuren;
- Opvolgen van BSW door werfleider/coördinator saneringsfirma;
- Uitvoeren van drijfslagrecuperatie en verwerking drijfslagresidu;
- Aanbrengen van PE-folie;
- ...

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.22 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangmaatregel (VR)

Voor deze post dient een onderscheid gemaakt te worden in het aandeel van de kosten voor grond en grondwater. De kosten worden in de kolom grond ingevuld. Enkel indien specifieke niet toewijsbare kosten verbonden zijn aan een grondwatersanering kunnen deze kosten in de kolom grondwater ingebracht worden. Een motivatie van de ingebrachte kosten voor deze post wordt toegevoegd bij opmerkingen aanvrager of in een aparte toelichtingsnota.

Verzekeringen:

De ABR-verzekering is enkel terugbetaalbaar indien deze exclusief aangegaan is voor de sanering. Dit is in het geval van feitelijke sluiting van tankstation. In geval van verderzetting van de exploitatie, waarbij verbouwingswerken of vernieuwingswerken plaatsvinden is deze niet terugbetaalbaar.

Schade ontstaan door uitvoering van bodemsaneringswerken, wordt niet terugbetaald. Deze kosten dienen teruggevraagd te worden aan de verzekeringsmaatschappij.

Achilles audit

Achilles-audit is terugbetaald onder volgende voorwaarden:

- Aannemer is niet OVB-lid (of was het niet ten tijde van de saneringswerken);
- Facturatie is opgenomen in meetstaat of offerte (zit niet vervat in overhead van aannemer);

Rooien van bomen en struikgewas

Deze post betreft niet het vrijmaken of opruimen van het terrein om BSW mogelijk te kunnen maken. Dit betreft dus enkel het verwijderen van bomen en struikgewas in de te saneren zone.

Opbraak en herstel van verharding

Opbraak van verharding (Klinkers, asfalt, beton, ...) worden terugbetaald, enkel voor het gedeelte of de oppervlakte die noodzakelijk was voor de tankstationgerelateerde saneringswerken uit te voeren.

Herstel van verharding wordt enkel terugbetaald indien dit functionele herstelwerken betreft die buiten de milieuwetgeving vallen. Het aanleggen van een vloeistofdichte verharding kan dus niet terugbetaald worden. Alle herstelwerken dienen duidelijk gemotiveerd te worden.

In principe worden alle herstellingswerken op het openbaar domein en bij burenen/derden terugbetaald.

Voor het herstel van verhardingen geldt bovendien ook dat:

- Er in geen enkel geval sprake mag zijn van meerwaarde;
- Dit tegen marktconforme prijzen werd uitgevoerd.

Herstellen van verharding houdt in dat er:

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgkeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.23 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

- (Onder)fundering (steenslag);
- nieuwe beton, asfalt, klinkers, ... geplaatst wordt.

Afbraak en herstel muurtjes,hekken, hagen, ... bij de burens

Worden enkel vergoed indien noodzakelijk voor de sanering en aan marktconforme tarieven. Voor het heraanleggen van beplantingen en hagen bij burens worden enkel “jonge” plantjes aanvaard.

Opbraak/uitbraak ondergrondse structuren

Opbraak of afbraak van ondergrondse structuren zoals ballastplaat, sokkels (pomp) en luifelvoeten (funderingen) worden enkel terugbetaald indien ze strikt noodzakelijk zijn voor de sanering.

Indien de opbraak van de ballastplaat noodzakelijk was voor het plaatsen van nieuwe tanks, maakt dit deel uit van de investering en wordt dit niet terugbetaald.

Opmerking: Sloopkosten van bovengrondse structuren, woningen en gebouwen

Onder bovengrondse structuren wordt verstaan: niet limitatief: luifel, pompeneiland, bouwconstructies/woningen die functioneel/deels functioneel waren voor de exploitatie van het tankstation (vb. shop). Het ontmantelen van bovengrondse structuren gebeurt in het kader van de vergunningswetgeving of in het kader van verbouwingswerken en worden in geen geval terugbetaald.

2.4 Transport verontreinigde grond

Conform het SWA komt BOFAS tussen voor de kosten van afvoer van de verontreinigde gronden. Deze kosten zijn aan te tonen aan de hand van facturen en kunnen maximaal 0,12€ per ton en per km bedragen.

De terugbetaling geldt enkel voor de afvoer van de verontreinigde grond, voor zover deze conform de wetgeving niet kan hergebruikt worden op de te saneren site. En uiteraard enkel indien het tankstationgerelateerde verontreinigde grond betreft.

Voor de afvoer van propere grond (onder saneringsdoelstelling of herbruikbaar) is er geen tussenkomst van BOFAS.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.24 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.5 Ex-situ grondverwerking

De tussenkomst geldt enkel voor de tankstationgerelateerde verontreiniging en voor zover het verontreinigde grond betreft die conform de wetgeving niet kan hergebruikt worden op de te saneren site (boven saneringsdoelstelling of herbruikbaarheid).

Verwerking van “propere” grond (beneden saneringsdoelstelling) wordt nooit vergoed: deze grond had moeten herbruikt worden op de site. Afvoer en verwerking van deze gronden is een gevolg van het grondoverschot (investeringswerken) of onvoldoende verdichtbaarheid in functie van de investering.

Meerprijzen veroorzaakt door tankstationvreemde verontreinigingsparameters (chemisch/fysisch) worden als tankstationvreemd beschouwd en dus in mindering gebracht van de terugbetaling.

2.5.1 Biologische reiniging

Terugbetaalbaar op basis van het voorleggen van facturen van het verwerkingscentrum. Met een maximum van 30 EURO per ton.

Indien geen afzonderlijke facturen van het verwerkingscentrum aanwezig zijn en indien de kosten niet zijn opgesplitst in de detailfactuur van de aannemer, kan een forfait worden toegestaan van max. 30 EURO per ton voor kleine hoeveelheden (tot max. 200 ton) en voor grotere hoeveelheden tot max. 25 EURO per ton.

De verwerking van en de hoeveelheid verwerkte grond moet aangetoond worden aan de hand van weegbonnen en verwerkingsattesten van het grondreinigingscentrum.

2.5.2 t.e.m. 2.5.4 Overige verwerkingsmethodes

Overige verwerkingsmethodes zoals fysico-chemie of thermische behandeling komen slechts sporadisch voor, zijn slechts uitzonderlijk nodig voor tankstationeigen verontreinigingen en moeten duidelijk gemotiveerd zijn.

In de meeste gevallen zal de noodzaak voor fysico-chemie of thermische reiniging het gevolg zijn van tankstationvreemde verontreiniging (zware metalen, PAK's, afvalolie).

In het geval van louter tankstationvreemde verontreiniging, kan BOFAS niet tussenkomen.

In het geval van “gemengde” verontreinigingen (tankstationeigen en -vreemd) kan BOFAS niet tussenkomen voor de meerkosten van verwerking ten gevolge van de vreemde verontreiniging. Enkel de kosten ter waarde van biologische reiniging van de grond kunnen

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.25 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

terugbetaald worden. Hiervoor worden dezelfde maxima gehanteerd als opgegeven in hoofdstuk 2.5.1 Biologische reiniging.

2.6 In-situ (incl. benodigde infrastructuur en verbruik)

Volgende kosten worden terugbetaald:

- het aanbrengen van de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur in kader van (latere) in-situ werken. Hieronder vallen onder andere ook het plaatsen van een drain in de ontgravingszone, plaatsen van wachtputten en leidingen, putdeksels;
- mob/demob en instandhouding van de IS-sanering, op te splitsen in onderstaande technieken waarbij inzake termijn instandhouding moet aangetoond worden dat dit batneec is;
- de verbruikskosten inzake grondstoffen of materialen.
- Het verbruik van actief kool, op basis van voorgelegde facturen
- Verbruikskosten van energie:
 - Voor elektriciteit op basis van een aparte teller en indien de tellerstanden afzonderlijk opgenomen zijn in het milieukundig dagboek
 - Voor brandstof op basis van afzonderlijke facturen

Deze kosten moeten ondergebracht worden bij de onderstaande bijhorende posten:

2.6.1 Bodemluchtexttractie/injectie

Indien de Bodemluchtexttractie/injectie gecombineerd is met een grondwaterverlaging, moet het deel grondwaterverlaging onder de post 2.6.4 Pump & Treat opgenomen worden.

2.6.2 On-site landfarming

Alle kosten voor aanbrengen, instandhouding en ontmanteling van de landfarm kunnen onder deze post ingebracht worden.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.26 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.6.3 Airsparging

Alle kosten van installatie, instandhouding en ontmanteling mbt airsparging kunnen onder deze post worden ingebracht.

Voor deze post dient een onderscheid gemaakt te worden in het aandeel van de kosten voor grond en grondwater. Een motivatie van deze opsplitsing wordt toegevoegd bij opmerkingen aanvrager of in een aparte toelichtingsnota.

2.6.4 Pump & Treat

Een onderscheid moet gemaakt worden tussen een bemaling (inclusief WZI) die enkel noodzakelijk was voor het ontgraven van de verontreinigde grond enerzijds en de actieve sanering van het grondwater door middel van pump & treat anderzijds.

Indien voor de graafwerken een bemaling noodzakelijk was, die enkel hiervoor gediend heeft en niet in stand werd gehouden als pump & treat na de grondwerken, worden de kosten voor deze bemaling en WZI bij post 2.3 Algemene aanneming geplaatst:

Installatie filters, pompen en instandhouding van deze bemaling worden onder post 2.3.5

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.27 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

Bemaling bij grondwerken geplaatst. De waterzuiveringsinstallatie (WZI) wordt onder post 2.3.6 Grondwaterzuivering bij geplaatst.

Indien de bemaling ook gebruikt werd voor pump & treat, na de grondwerken, kunnen zowel alle kosten voor de bemaling als voor de WZI bij grondwater aangerekend worden (post 2.6.4 Pump & Treat).

Indien gecombineerd met bodemluchtexttractie worden de kosten verdeeld over deze post en post 2.6.1 Bodemluchtexttractie/injectie.

2.6.5 Gestimuleerde natuurlijke attenuatie

Bij gestimuleerde natuurlijke attenuatie of afbraak worden actief van nutriënten/ bacteriën/reagentia ... toegevoegd aan de bodem. Hieraan wordt ook een “actieve monitoring” gekoppeld voor de procesopvolging. De kosten hiervan worden onder deze post ondergebracht.

Indien enkel een opvolging van de natuurlijke afbraak wordt uitgevoerd, worden de kosten opgenomen onder post 2.2.3 Monitoring of nazorg.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.28 of 29

T8501_Procedure: Indienen van een terugbetalingsdossier

Verderzetting(V) / verderzetting bij wijze van overgangsmaatregel (VR)

2.6.6 Andere in-situ werken

Andere in-situ saneringstechnieken dan vermeld in post 2.6.1 tem 2.6.5.

Voor deze post dient een onderscheid gemaakt te worden in het aandeel van de kosten voor grond en grondwater. Een motivatie van deze opsplitsing wordt toegevoegd bij opmerkingen aanvrager of in een aparte toelichtingsnota.

Datum: 17/01/2011	Verantwoordelijke	Goedgekeurd door:	Procedure	T8501_PRO _Indienen terugbetalingsdossier V-VR
Vervangt versie: -	Leen Vandenbussche	Kris Eggermont	Versie 1	p.29 of 29